

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA DECORUL CERAMICII DE TIP DUDEȘTI DESCOPERITE LA DRĂGHICEANU, PUNCTUL LA MOVILE

IULIA RĂBÎNCĂ*

Abstract: The only study dedicated to the Dudești ceramics from Drăghiceanu-La Movile is Alexandru Păunescu's article about the archaeological investigations undertaken in 1960. The analysis of the 850 ceramic shards, kept at the „Teohari Antonescu” Museum of Giurgiu, allows the establishment of decorative techniques and ornamental motifs that revealed numerous analogies with the ceramic material of the Dudești culture from the western Muntenia with those from the eastern Oltenia.

Keywords: Drăghiceanu–La Movile, ceramics, decorations, Developed Neolithic, Dudești.

1. Introducere. Repere istoriografice

Cercetarea evoluției comunităților Dudești, cuprinsă în paginile prezentei lucrări, a fost realizată pe baza unor observații asupra decorului ceramicii din așezarea de la Drăghiceanu, punctul *La Movile*, plecând de la datele existente în stadiul actual al cercetărilor și al publicațiilor privind perioada în discuție. Având în vedere că literatura de specialitate existentă pentru sudul Munteniei nu a oferit suficiente informații privitoare la cultura Dudești, a fost aleasă opțiunea comparației între materialul ceramic descoperit la Drăghiceanu și cel descoperit în Oltenia. După o analiză atentă, a fost observat că, în general, ceramica Dudești timpurie din punctul *La Movile* corespunde ceramicii de tip Dudești I și Dudești II descoperită în Oltenia. Având în vedere analogiile cu ceramica de tip Dudești I de la Fărcașele de Sus, punctul *Pe Coastă*, Drăgănești Olt (*punctele Centrul Civic, Cișmeaua lui Stoenică, Cișmeaua lui Popete și Brutărie*), Cârcea, punctul *Viaduct* și de la Leu Mic, punctul *La Tei*, precum și analogiile cu ceramica de tip Dudești II de la Fărcașele de Sus, punctul *Pe Coastă* și Celei, punctul *Malu Bălții* ajungem la concluzia că manifestările Dudești timpurii din vestul Munteniei sunt sincrone cu cele din Oltenia. De asemenea, există sincronisme cu decorul ceramicii Dudești descoperite în vestul Munteniei în așezările de la Măgura, punct *Buduiasca*, Teleor 003, Schitu Poenari, punctul Școală, Lăceni, Schitu Poenari, punctul *Măgura Puțul Olarului*, Roșiorii de Vede, precum și în sudul Munteniei în așezările de la Dudești și Căscioarele punctul *D'aia Parte*.

* Muzeograf, drd., Muzeul Județean „Teohari Antonescu” Giurgiu; e-mail: arheoarheo@gmail.com.

Din punct de vedere arheologic și istoriografic, apariția culturii Dudești din zona de referință este pusă în discuție odată cu primele evaluări de teren de pe raza satului Drăghiceanu, comuna Gogoșari, efectuate în 1953 de Gheorghe Rădulescu și Mihai Ionescu de la Muzeul din Giurgiu¹. Menționăm că în arhiva Muzeului din Giurgiu nu există carnet de șantier de la Drăghiceanu, ci doar notițe, identificate de subsemnata în arhivă. Din primele consemnări ale lui Gheorghe Rădulescu și Mihai Ionescu aflăm că: „În cursul anului 1953, cercetările noastre s-au îndreptat spre partea de apus a raionului, deoarece, din informațiile aduse de tov[arășii] învățători Nedea Stancu și Stănescu Vasile din satele Drăghiceanu și Rălești, se arăta existența unor vechi așezări pe teritoriul acestor sate. Cercetările făcute de noi au atins comunele Putineiu, Cacaletți, Drăghiceanu, Rălești și Gogoșari”². Din notițe aflăm pe de o parte detalii privind localizarea așezărilor („La NV de sat, pe poteca Drăghiceanu–Cacaletți, la circa 100 m de sat se găsesc 3 măguri șterse de arătură”)³, iar pe de altă parte informații despre primele lor descoperiri: „Am cules numeroase așchii de silex, răzuitoare întregi și fragmente de os. Materia primă folosită la confecționarea acestor unelte este de diferite culori. Pe același loc au fost găsite două cioburi de vase lucrate din pastă amestecată cu pleavă. Împreună cu ele s-a găsit și o dălțiță de piatră [de] tip calapod”⁴. După această primă etapă a cercetării, cei doi specialiști au considerat că „resturile descoperite la suprafață nu sunt suficiente pentru determinarea precisă a așezărilor, acest lucru putându-se face numai prin sondaje sau chiar săpături mai întinse, de către cei în drept”⁵. Astfel, Muzeul Județului Vlașca a solicitat specialiști de la București, iar șapte ani mai târziu, Alexandru Păunescu a efectuat săpături arheologice la Drăghiceanu în punctul *La Movile* (Pl. 1) și șase sondaje în punctul Fundu Drăghiceanului. Movila I (punctul *La Movile*) a fost săpat până la 3,50 m adâncime, identificându-se un singur strat de cultură cu două niveluri de locuire. În nivelul I a fost identificată o locuință de tip bordei și 3 gropi. În nivelul II nu s-au găsit piese arheologice, ci doar câteva fragmente ceramice. Materialul arheologic descoperit în nivelul I este compus din ceramică, piese litice, plastică, unelte de os, piese de podoabă, scoici și oase de animale. Numărul însemnat de piese microlitice descoperite la Drăghiceanu confirmă observația lui Eugen Comșa privind formarea culturii Dudești pe temeiuri epipaleolitice.

La cca 4,5 km vest-nord-vest de satul Drăghiceanu, în punctul numit *Fundu Drăghiceanului*, au fost executate șase sondaje însumând o suprafață de 22 mp. În sondajul 3 au fost descoperite cele mai multe unelte de silex și „ceramică necaracteristică, afară de 4 fragmente mici, decorate, a căror pastă conține foarte mult nisip. Este vorba de o buză de vas cu gâtul lung decorat cu caneluri, un fragment mic

¹ Gheorghe Rădulescu, Mihai Ionescu, *Descoperiri arheologice în raionul Giurgiu*, în „Studii și Cercetări de Istorie Veche”, V, nr. 1–2, 1954, p. 325–342, fig. 2, 6.

² Muzeul Județean „Teohari Antonescu” Giurgiu, fond arhivistic, dosar 20/1952–1962, f. 6 (în continuare se va cita: MJTA Giurgiu, f. arh.).

³ MJTA Giurgiu, f. arh., f. 6.

⁴ MJTA Giurgiu, f. arh., f. 6.

⁵ MJTA Giurgiu, f. arh., f. 13.

ornamentat cu linii fin incizate în rețea, unul cu spirale, iar altul cu pliseuri dispuse oblic. Obiectele de piatră constau din câteva lame și răzuitoare microlitice din silex cenușiu și gălbui, lucrate în aceeași tehnică ca cele de la Drăghiceanu⁶. După cum este precizat în notițele lui Gheorghe Rădulescu și Mihai Ionescu „sondajele 2, 5, 6, situate la cca 60–100 m nord de sondajul 3, n-au oferit niciun alt material în afară de câteva piese paleolitice”⁷. Despre așezarea de la Drăghiceanu discută și Eugen Comșa într-un articol ce privește evoluția culturilor neo-eneolitice din județul Ilfov⁸.

În 1964, pe baza analizei tipologice și stilistice, Alexandru Păunescu a publicat, parțial, ceramica și materialul litic descoperit în Movila I, încadrându-le din punct de vedere cultural în primele două faze de evoluție ale culturii Dudești: Malu Roșu și Fundeni din Neoliticul dezvoltat⁹.

O altă așezare Dudești a fost descoperită întâmplător cu prilejul săpării unei gropi la cca 2 km de la cimitirul orașului Giurgiu, între terasă și marginea inferioară a Dunării. În acest punct a fost descoperită o aglomerare de chirpici ars, identificată ca reprezentând resturile unei locuințe de suprafață. Fragmentele ceramice provenind de la același vas, decorate cu barbotină, au fost atribuite Neoliticului dezvoltat. Rezultatele descoperirii au fost publicate de Eugen Comșa și Sebastian Morintz¹⁰.

Eugen Comșa a întreprins o cercetare de suprafață pe terasa mijlocie a râului Argeș, la Singureni, de unde a recuperat câteva fragmente ceramice atribuite culturii Dudești¹¹.

Literatura de specialitate consacrată acestei culturi este bogată. Sunt de remarcat rapoartele, articole și studiile realizate de Eugen Comșa, amintite mai sus, dar și contribuțiile lui Marin Nica cu privire la cultura Dudești în Oltenia¹². Trebuie să amintim cercetările asupra evoluției comunităților Dudești din zonele de sud-vest, sud-est și centrală a Munteniei realizate de către Marian Neagu¹³, lucrarea lui Daniel Garvăn¹⁴ cu privire la neo-eneoliticul din Valea Călmățuiului, dar și publicarea în ultimii ani a unor studii cu caracter general¹⁵.

⁶ MJTA Giurgiu, f. arh., f. 9.

⁷ MJTA Giurgiu, f. arh., f. 9.

⁸ Eugen Comșa, *Date cu privire la evoluția culturilor neolitice de pe teritoriul județului Ilfov*, în „Ilfov. File de Istorie”, București, 1978, p. 9, 12.

⁹ Alexandru Păunescu, *À propos du Néolithique ancien de Drăghiceanu et de quelques survivances tardenoisennes*, în „Dacia. Revue d'archéologie et d'histoire ancienne”, Nouvelle Série, XXIV, 1964, p. 297–305.

¹⁰ Eugen Comșa, Sebastian Morintz, *Cercetări arheologice în raionul Giurgiu, regiunea București*, în „Studii și cercetări de istorie veche”, IV, nr. 3–4, 1953, p. 761.

¹¹ Eugen Comșa, *Données sur la civilisation de Dudești*, în „Prähistorische Zeitschrift”, 46, nr. 2, 1971, p. 220.

¹² Nica, M., *La culture de Dudești en Olténie*, în „Dacia” NS, XX, 1976, p. 97–103.

¹³ M. Neagu, *Neoliticul mijlociu la Dunărea de jos*, Călărași, Editura Daim, 2003.

¹⁴ D. Garvăn, *Valea Călmățuiului în neo-eneolitic*, Biblioteca Musaios 17, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2021.

¹⁵ S. Popovici, Simona Lazăr, *Considerații cu privire la ceramica culturii Dudești în Oltenia*, în „Arhivele Olteniei”, 34, 2020, p. 7–22; S. Lazăr, S. Popovici, *Cercetări cu privire la perioada neolitică și eneolitică publicate în revista „Arhivele Olteniei”*, în „Arhivele Olteniei”, 36, 2022, p.

Un studiu tematic privind ceramica culturii Dudești din vestul Munteniei a realizat Laurens Thissen pe baza cercetărilor arheologice de la Măgura, punct Buduiasca, Teleor 003, județul Teleorman¹⁶.

2. Descrierea decorului ceramicii de tip Dudești

2.1. Faza Malu Roșu

În continuare, prezentăm material ceramic care, prin caracteristicile sale stilistice, poate fi atribuit primei faze a culturii Dudești, faza Malu Roșu sincronă cu faza Dudești I din Oltenia. Această fază este caracterizată prin prezența unei ceramici decorată cu creștături făcute cu unghia, cu linii scurte, superficiale sau mai adânci. Decorul fazei Malu Roșu este completat de impresiunile făcute cu degetul, care, de regulă, acoperă întreaga suprafață a vasului și de brăurile alveolare folosite mai ales în partea superioară a vaselor, sub buză. Canelura este prezentă pe vase atât în faza Malu Roșu, cât și în faza Fundeni.

2.1.1. Incizarea

Incizia¹⁷ (Pl. 2/1–6) constituie o tehnică decorativă larg răspândită, fiind întâlnită de-a lungul întregii evoluții a culturii Dudești. Acest tip de decor acoperă parțial sau în întregime vasele, fiind folosit mai ales pentru decorarea ceramicii de uz comun cu suprafețe nelustruite sau lustruite superficial. Mai multe fragmente ceramice decorate în această manieră au fost descoperite în punctul La Movile de la Drăghiceanu, în secțiunea III.

Decorul de linii scurte, incizate, și de creștături făcute cu unghia, cu linii scurte, superficiale sau adânci și în rețea este prezent pe mai multe fragmente de vase, în special pe vasele de uz comun, realizate din pastă semi-grosieră care conține mult nisip, pietricele și mica. Decoruri realizate în tehnica incizării au fost descoperite în sudul și sud-estul Munteniei la Dudești¹⁸ și la Căscioarele, punctul D'aia Parte¹⁹, iar în vestul Munteniei la Schitu Poenari, punctul Școală²⁰, Lăceni, Schitu Poenari, punctul Măgura Puțul Olarului²¹, Roșiorii de Vede²² și Măgura, punct Buduiasca, Teleor 003²³.

281–298; Răbincă, I., Popovici, S., *Cercetări arheologice de suprafață în zona Caracal (I)*, în „Oltenia, Studii și Comunicări”, vol. XXVII/2020.

¹⁶ Laurens Thissen, *Middle Neolithic Ceramics from TELEOR 003, Southern Romania*, în „Buletinul Muzeului Județean Teleorman”, Seria Arheologie, nr. 5, 2013, p. 25–123.

¹⁷ Alexandru Păunescu, *op. cit.*, p. 2, fig. 2/3, 9; 3/11.

¹⁸ Eugen Comșa, *Considerații cu privire la cultura cu ceramică liniară pe teritoriul R.P.R. și din regiunile vecine*, în „Studii și cercetări de istorie veche”, XI, nr. 2, 1960, p. 217–218.

¹⁹ Marian Neagu, *Neoliticul mijlociu la Dunărea de Jos. Cu privire specială asupra centrului Munteniei*, în „Cultură și civilizație la Dunărea de Jos”, XX, 2003, p. 40–41, pl. VI/c–f.

²⁰ Pavel Mirea, *Considerații asupra locuirii Dudești din sud-vestul Munteniei*, în „Studii de Preistorie”, nr. 2, 2005, p. 75–92, pl. 3/1–3.

²¹ *Ibidem*, pl. 4/1, 4.

²² *Ibidem*, pl. 4/6.

În Oltenia Inferioară, decorul incizat este întâlnit pe ceramica descoperită în așezările de la Fărcașele de Sus, punctul Pe Coastă, Drăgănești Olt (punctele Centrul Civic, Cișmeaua lui Stoenică, Cișmeaua lui Popete și Brutărie), Cârcea, punctul Viaduct²⁴ și la Leu Mic, punctul La Tei²⁵. Decorul incizat este asociat, uneori, cu aplicații plastice în formă de „S” răsturnat (Pl. 4/1).

2.1.2. Impresiunea

Impresiunea²⁶ (Pl. 3/3–6) s-a realizat mai ales pe vasele de uz comun realizate din pastă semi-grosieră sau grosieră. Cel mai des întâlnite sunt impresiunile realizate cu unghia, sub formă de alveole, dispuse pe buză, sau de linii scurte, lipsite de adâncime sau profunde, care acoperă gâtul, umărul sau corpul vaselor. Decorul este dispus în șiruri paralele, orizontale, verticale sau oblice, pornind de sub buza vasului.

În Oltenia Inferioară, acest tip de decor este întâlnit în așezările de la Fărcașele de Sus, punctul Pe Coastă²⁷, Leu Mic, punctul la Tei²⁸, Drăgănești Olt²⁹ și Hotărani, punctul La Școală³⁰.

În partea de vest a Munteniei întâlnim astfel de decoruri la Măgura, punct Buduiasca, Teleor 003³¹, iar în sudul Munteniei în așezarea de la Dudești³².

2.1.3. Barbotinarea

Barbotinarea (Pl. 3/1–2) reprezintă o tehnică decorativă folosită în special pentru a ornamenta vasele de uz comun cu suprafața aspră. Această tehnică va fi folosită de-a lungul întregii evoluții a culturii Dudești. Este prezentă la exteriorul vaselor sub formă de șiruri verticale, oblice sau în formă de „vârci” reliefate sau de brăuri alveolare. De regulă, decorul alveolar a fost folosit mai ales în partea superioară a vaselor, sub buză. Uneori, brăurile alveolare se combină cu decor de impresiuni sau cu incizie. Decoruri similare au fost descoperite în Oltenia

²³ Idem, *A Neolithic Microlandscape – the Story of Complex 40 from Măgura–Buduiasca (TELEOR 003). Teleorman County, Southern Romania*, în Steve Mills, Pavel Mirea (eds.), *The Lower Danube in Prehistory: Landscape Changes and Human Environment Interactions*, 2011, p. 40.

²⁴ Marin Nica, *Nouvelles données sur le néolithique ancien d'Olténie*, în „Dacia. Revue d'archéologie et d'histoire ancienne”, Nouvelle Série, XXI, 1977, fig. 20.

²⁵ Marin Nica, T. Ghiță, *Les établissements néolithiques de Leu et Padea de la zone d'interférence des cultures Dudești et Vinča. Un nouvel aspect du néolithique moyen d'Olténie*, în „Dacia. Revue d'archéologie et d'histoire ancienne”, Nouvelle Série, XXIII, 1979, p. 39–64.

²⁶ Alexandru Păunescu, *op. cit.*, fig. 3/5.

²⁷ Sabin Popovici, *Neoliticul dezvoltat și eneoliticul timpuriu pe Valea Oltului Inferior: culturile Dudești și Vădastra*, 2015, pl. 116/5; 118/4; 124/1, 3; 127/1; 128/4; 129/1–3, teză de doctorat nepublicată.

²⁸ *Ibidem*, pl. 120.

²⁹ *Ibidem*, pl. 133.

³⁰ *Ibidem*, pl. 134/5.

³¹ Laurens Thissen, *Middle Neolithic Ceramics from TELEOR 003, Southern Romania*, în „Buletinul Muzeului Județean Teleorman”, Seria Arheologie, nr. 5, 2013, p. 52–123.

³² Eugen Comșa, *Săpăturile de la Dudești (reg. București)*, în „Materiale și cercetări arheologice”, V, 1959, p. 93.

Inferioară la Fărcașele, punctul Pe Coastă³³, iar în vestul Munteniei la Măgura, punct Buduiasca, Teleor 003³⁴.

2.2. Faza Fundeni

În cea de-a doua fază a culturii Dudești, faza Fundeni, apare tehnica reliefului și a decorului compus.

Faza Fundeni este confirmată în punctul La Movile de la Drăghiceanu cu o mai mare probabilitate de cele două gropi ale secțiunilor II și III. Incizia largă și excizia, prezentă îndeosebi în faza Fundeni, este asociată uneori cu incrustația cu pastă albă.

2.2.1. Tehnica reliefului

Decorul canelat (Pl. 5) este aplicat pe vase lustruite cu angobă de culoare maroniu-gălbuie cu mai multe nuanțe sau de culoare brună, cenușie sau neagră. Din punct de vedere stratigrafic, vasele cu decor canelat au fost descoperite în secțiunile II și III.

Decorul canelat³⁵ (Pl. 4/5a-b) a fost realizat în mai multe variante mai mult sau mai puțin reliefate: caneluri oblice întâlnite pe umărul și corpul vaselor, caneluri orizontale plasate pe gâtul vaselor, caneluri verticale dispuse pe corpul vaselor sau caneluri în zigzag întâlnite pe corpul vaselor. Ceramica cu decor de caneluri are cele mai apropiate analogii la Dudești³⁶.

Alte motive decorative realizate în tehnica reliefului sunt protuberanțele³⁷ (Pl. 4/2a-b) de mici dimensiuni, dispuse, de regulă, pe partea mediană a vaselor sau, uneori, pe toată suprafața vasului, de preferință la vasele de mici dimensiuni. Un decor similar este documentat în Oltenia Inferioară la Fărcașele de Sus, punctul Pe Coastă³⁸. Tot în tehnica reliefului este decorat și un fragment ceramic cu o aplicație plastică în formă de „S” răsturnat³⁹ (Pl. 4/1a-b). Canelurile fine realizate sub buză apar și în combinație cu mici proeminențe dispuse la partea mediană (Pl. 5/3).

2.2.2. Decorul compus

Specifice culturii Dudești sunt și decorurile compuse, întâlnite atât în faza Fundeni, dar mai ales în faza târzie, cunoscută în Muntenia ca faza Cernica, iar în Oltenia ca faza Dudești IV. Decorurile compuse (Pl. 4/3) sunt reprezentate de benzi incizate, bine lustruite, ce alternează cu benzi hașurate cu linii oblice superficial incizate sau în rețea. Decorul este organizat în mai multe registre compuse din benzi dispuse paralel sau în zigzag. Acest tip de decor este întâlnit în vestul Munteniei la

³³ Sabin Popovici, *op. cit.*, pl. 109/3; 132/1.

³⁴ Laurens Thissen, *op. cit.*, p. 80, Plate I/3.

³⁵ Alexandru Păunescu, *op. cit.*, fig. 2/1.

³⁶ Eugen Comșa, *Données sur la civilisation de Dudești*, în „Præhistorische Zeitschrift”, 46, nr. 2, 1971, fig. 22.

³⁷ Alexandru Păunescu, *op. cit.*, fig. 3/13.

³⁸ Sabin Popovici, *op. cit.*, pl. 140/3.

³⁹ Alexandru Păunescu, *op. cit.*, fig. 3/7.

Măgura, punct Buduiasca, Teleor 003, iar în Oltenia Inferioară la Celei, punctul Malul Bălții⁴⁰. Uneori, acest tip de decor este combinat cu meandre sau cu spirale încrustate cu pastă albă⁴¹ (Pl. 4/4). De menționat este faptul că acest tip de decor cu tendința spre excizie este specific și fazei târzii a culturii Dudești, care prefigurează apariția culturii Boian. În Oltenia Inferioară, vase decorate în această manieră au fost descoperite la Fărcașele de Sus, punctul Pe Coastă⁴², iar în sudul Munteniei la Dudești⁴³.

Concluzii

În stadiul actual al cercetărilor, în așezarea de la Drăghiceanu, punctul La Movile, sunt documentate materiale ceramice atribuite primelor două faze de evoluție ale culturii Dudești din Neoliticul dezvoltat: faza Malu Roșu și faza Fundeni. Analiza decorului ceramicii din așezarea La Movile a permis diferențierea a patru tehnici principale de decorare, oferind elemente de datare și de stabilire a sincronismelor culturale cu comunitățile din spațiile geografice învecinate. Cultura Dudești a fost cercetată la scară foarte mică în Câmpia Burnazului. În aceste condiții, comparația dintre decorurile ceramicii descoperite în punctul La Movile cu cele din Oltenia Inferioară a pus în evidență o serie de sincronisme culturale.

Bibliografie

Surse inedite

- Muzeul Județean „Teohari Antonescu” Giurgiu, fond arhivistic arheologie, dosar 75/1952-1962.

Lucrări generale, studii și articole

- Comșa, E., *Considerații cu privire la cultura cu ceramică liniară pe teritoriul R.P.R. și din regiunile vecine*, în „Studii și Cercetări de Istorie Veche și Arheologie”, XI, nr. 2, 1960, p. 217–242.
- Comșa, E., *Date noi cu privire la relațiile dintre cultura Dudești și cultura ceramicii liniare*, în „Studii și Cercetări de Istorie Veche și Arheologie”, XX, nr. 4, 1969, p. 567–573.
- Comșa, E., *Données sur la civilisation de Dudești*, în „Præhistorische Zeitschrift”, 46, nr. 2, 1971, p. 195–249.
- Comșa, E., *Săpăturile de la Dudești (reg. București)*, în „Materiale și cercetări arheologice”, V, 1959, p. 91–98.
- Comșa, E., Morintz, S., *Cercetări arheologice în raionul Giurgiu, regiunea București*, în „Studii și Cercetări de Istorie Veche și Arheologie”, IV, nr. 3–4, 1953, p. 758–764.

⁴⁰ Sabin Popovici, *op. cit.*, pl. 153/4.

⁴¹ Alexandru Păunescu, *op. cit.*, fig. 2/6.

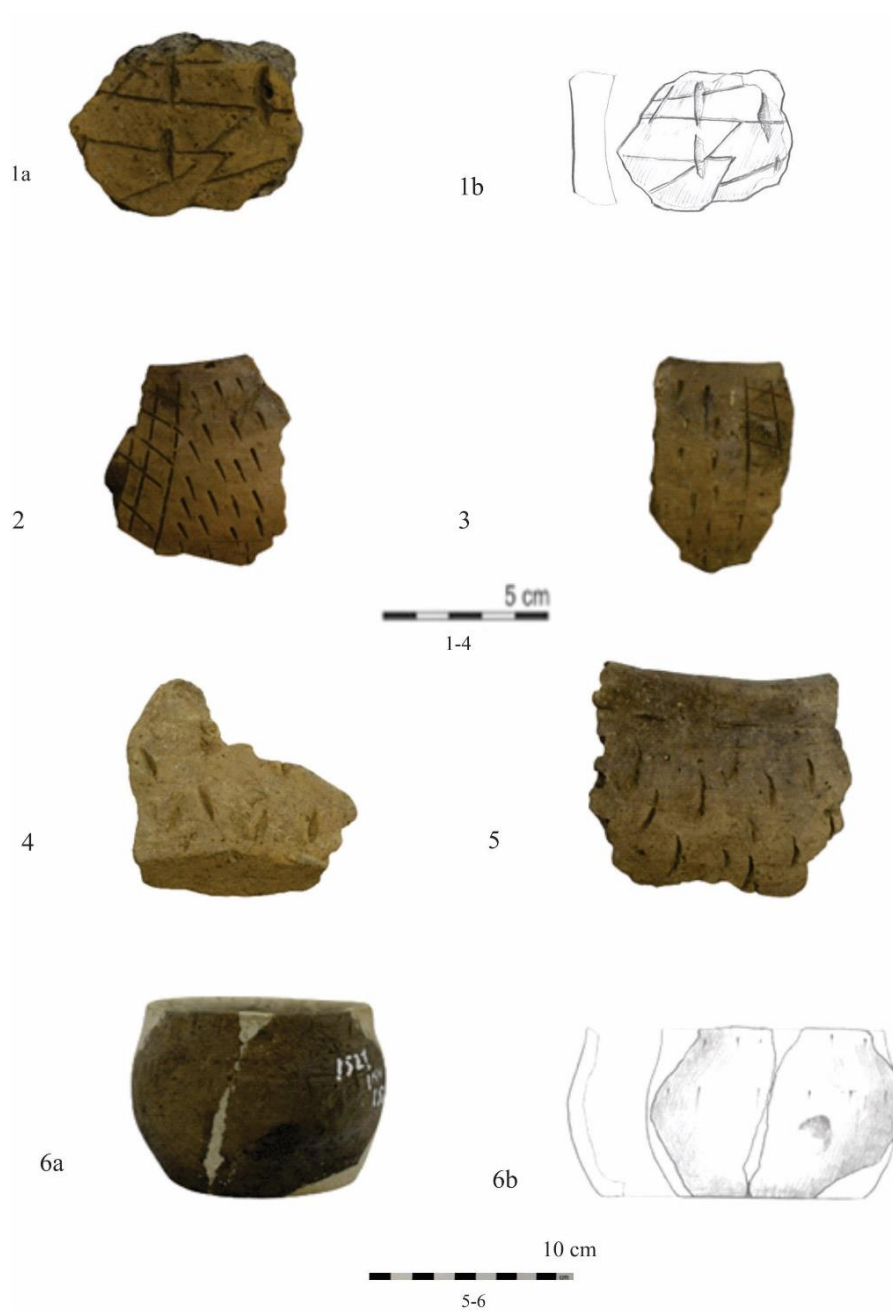
⁴² Sabin Popovici, *op. cit.*, pl. 110/2.

⁴³ Eugen Comșa, *op. cit.*, fig. 23.

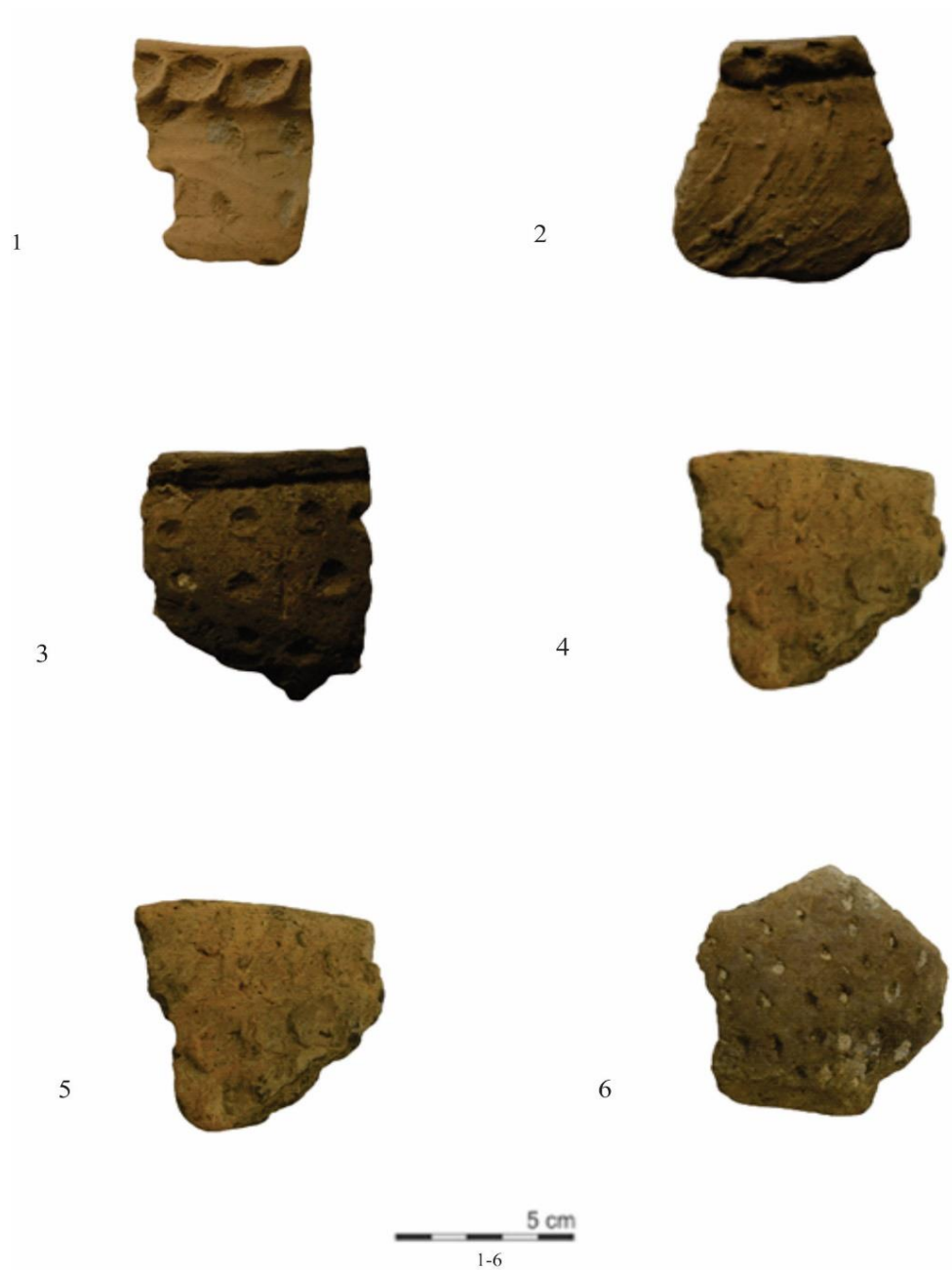
- Garvăn, D., *Valea Călmățuiului în neo-eneolitic*, Biblioteca Musaios 17, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2021.
- Lazăr, S., Popovici, S., *Cercetări cu privire la perioada neolitică și eneolitică publicate în revista „Arhivele Olteniei”*, în „Arhivele Olteniei. 100 de ani de la apariția revistei (1922–2022)”, Serie nouă, nr. 36, 2022, p. 281–298.
- Mirea, P., *Considerații asupra locuirii Dudești din sud-vestul Munteniei*, în „Studii de Preistorie”, nr. 2, 2005, p. 75–92.
- Mirea, P., *A Neolithic Microlandscape – the Story of Complex 40 from Măgura–Buduiasca (TELEOR 003). Teleorman County, Southern Romania*, în Steve Mills, Pavel Mirea (eds.), *The Lower Danube in Prehistory: Landscape Changes and Human Environment Interactions*, 2011.
- Neagu, M., *Neoliticul Mijlociu la Dunărea de Jos. Cu privire specială asupra centrului Munteniei*, Călărași, Editura DAIM, 2003.
- Nica, M., *Neoliticul timpuriu și mijlociu în zona răsăriteană a Olteniei*, Universitatea din București, 1985, teză de doctorat.
- Nica, M., *Nouvelles données sur le néolithique ancien d’Olténie*, în „Dacia. Revue d’archéologie et d’histoire ancienne”, Nouvelle Série, XXI, 1977, p. 13–53.
- Nica, M., Ghiță, T., *Les établissements néolithiques de Leu et Padea de la zone d’interférence des cultures Dudești et Vinča. Un nouvel aspect du néolithique moyen d’Olténie*, în „Dacia. Revue d’archéologie et d’histoire ancienne”, Nouvelle Série, XXIII, 1979, p. 39–64.
- Păunescu, A., *À propos du Neolithique ancien de Drăghiceanu et de quelques survivances tardenoisennes*, în „Dacia. Revue d’archéologie et d’histoire ancienne”, Nouvelle Série, XXIV, 1964, p. 297–305.
- Popovici, S., *Neoliticul Dezvoltat și Eneoliticul Timpuriu pe Valea Oltului Inferior: culturile Dudești și Vădastra*, București, 2015, teză de doctorat nepublicată.
- Popovici, S., Lazăr, S., *Considerații cu privire la ceramica culturii Dudești în Oltenia*, în „Arhivele Olteniei”, 34, 2020, p. 7–22.
- Rădulescu, Gh., Ionescu, M., *Descoperiri arheologice în raionul Giurgiu*, în „Studii și Cercetări de Istorie Veche”, V, nr. 1–2, 1954, p. 325–342.
- Răbîncă, I., Popovici, S., *Cercetări arheologice de suprafață în zona Caracal (I)*, în „Oltenia, Studii și Comunicări”, vol. XXVII/2020.
- Thissen, L., *Middle Neolithic Ceramics from TELEOR 003, Southern Romania*, în „Buletinul Muzeului Județean Teleorman”, Seria Arheologie, nr. 5, 2013, p. 25–123.

Planșa 1. Amplasarea așezării de la Drăghiceanu, punctul La Movile.
(Sursă: Google Earth).

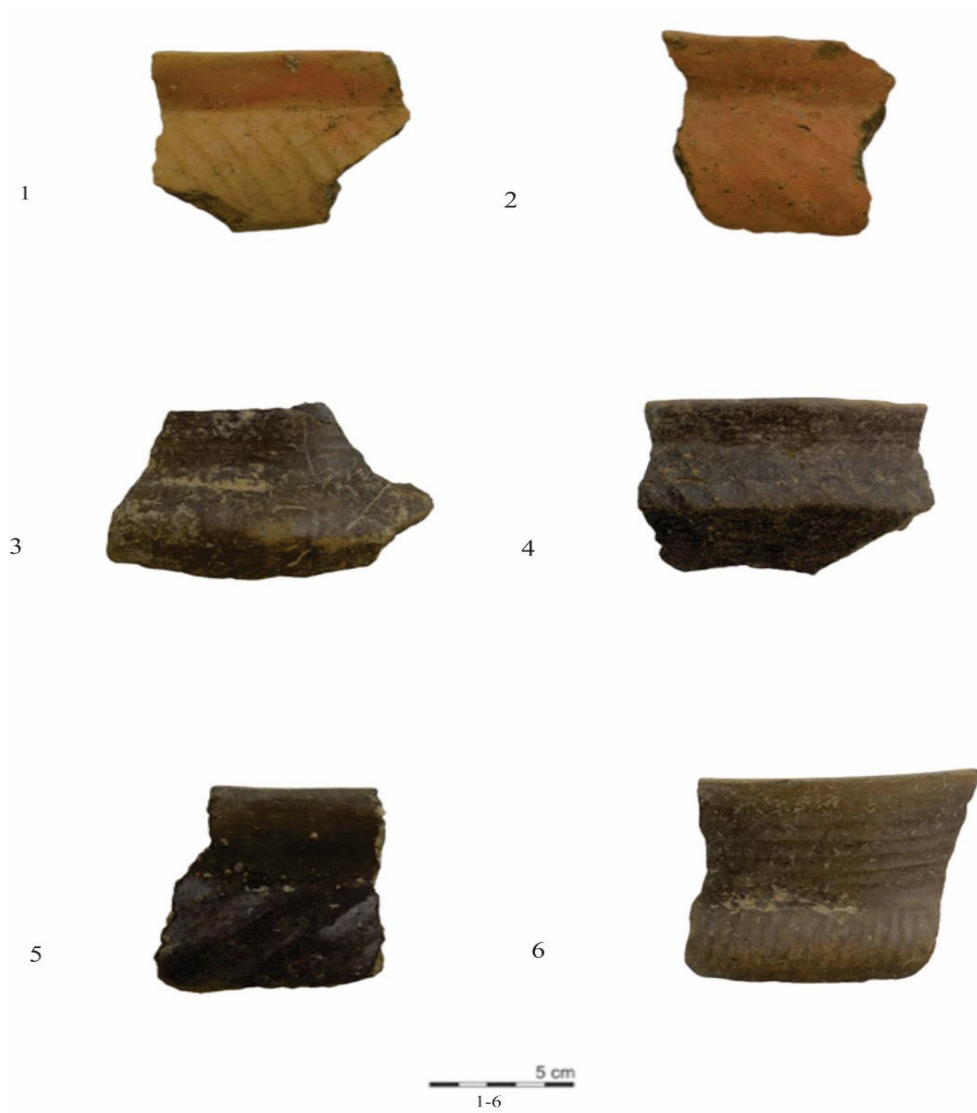
Plansa 2. Drăghiceanu–La Movile. Ceramică, cultura Dudești, faza Malu Roșu (1–6 – colecția Muzeului Județean „Teohari Antonescu” Giurgiu, 2–4 – inedite; 1, 5–6 – după Păunescu, 1964).

Plaușă. 3. Drăghiceanu–La Movile. Ceramică, cultura Dudești, faza Malu Roșu
 (1–6 – colecția Muzeului Județean „Teohari Antonescu” Giurgiu,
 1–5 – inedite; 6 – după Păunescu, 1964).

Plasa 4. Drăghiceanu–La Movile. Ceramică Dudești, faza Fundeni
 (1–5 – colecția Muzeului Județean „Teohari Antonescu” Giurgiu,
 3 – inedit; 1–2; 4–5 – după Păunescu, 1964).

Plasa 5. Drăghiceanu–La Movile. Ceramică Dudești, faza Fundeni
(1–6 – colecția Muzeului Județean „Teohari Antonescu” Giurgiu, inedite).

